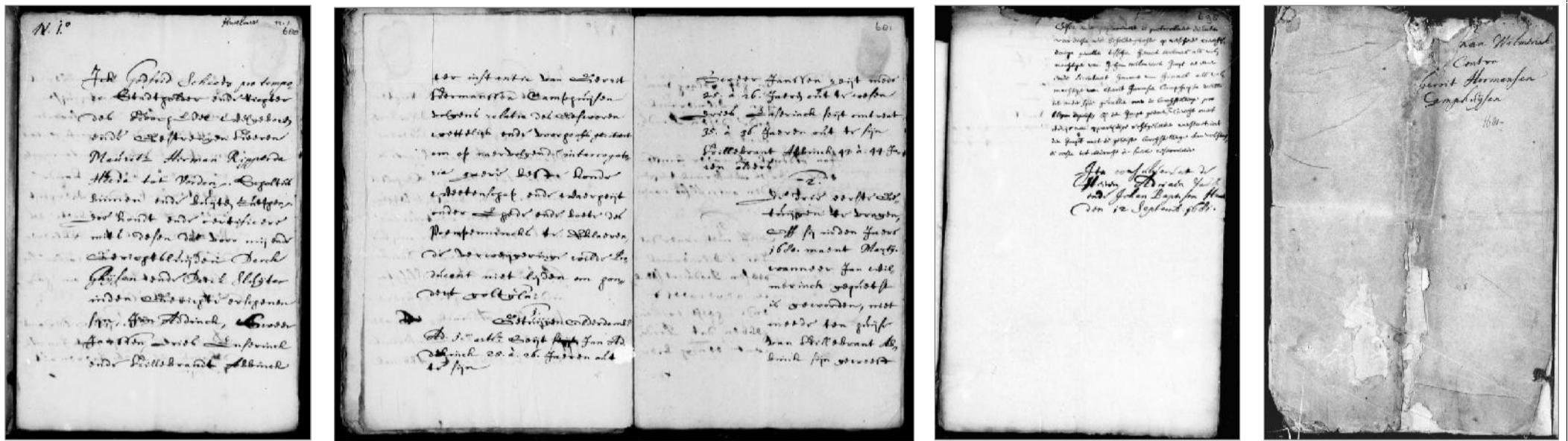

1682: G. Hermsen Camphuisen contra J. Wilmerinck 1682¹

¹ Regionaal Archief Zutphen. Archiefnr. 0338, inventarisnr. 173. Beschrijving Civiele Procesdossiers Rechterlijk Archief Scholtambt Zutphen (1462-1811).

Enkele voorbeelden van de originele tekst

Samenvatting

Rechtszaak tegen Gerrit Hermansen Camphuijsen, die Jan Wilmerinck bij een vechtpartij ten huize van herbergier Hillebrant Abbinck met een mes gestoken had.

Gerechtsverhandeling

A) Ick Godfried Scheers pro tempore Stadtholder ende Richter des Hooch Edelgeborende ende gestrengen heeren Maurits Herman Ripperda Heere tot Vorden, Scholtus binnen en buijten Zutphen oorkondt ende certificere mits desen dat voor mij ende gerichtsluijden Derck Ghijsen ende Derck Sluijter in den gerichte erschienen sijn, Jan Addinck, Sweer Janssen, Dries Enserinck ende Hillebrant Abbinck ter instantie van Gerrit Hermansen Camphuijssen volgens relatie des geswooren wettelick ende voorhoofs gecitert om op naervolgende interrogatoria haer beste konde weetenschap ende waerheijt onder Godhede ende boete des poentspennincks te verklaren de verweijderinge wilde producent niet lijden om honder goltgln.

1: Beschrijven olderdoms

Ad1e artl. seijt Jan Addinck 25a 26 jaeren out te sijn. Sweer Janssen seijt mede 25 a 26 jaeres out te wesen, Dries Enserinck seijt omtrent 35 a 36 jaeren out te sijn, Hillebrant Abbinck 43 a 44 jaeren olders.

2: De eerste drie getuigen te vragen oof sij in den jaers 1680 maent Martij wanneer Jan Wilmerinck gequetst is geworden, uit meede ten huise van Hillebrant Abbinck sijn geweest in het gelagh van Jan Wilmerinck en desen Producent.

Jan Addinck, Sweer Janssen ende Dries Enserinck tuijgen den tweeden articul soo waer te sijn.

3. Off niet waer dat Jan Wilmerinck desen Producent sterck is aengeweest ende heeft willen hebben dat Producent eenige bier ten besten soude geven, ter oorsaecke van een olde quastie soo tusschen Jan Wilemrinck ende Producent nog niet afgemaect was.

Sweer Janssen ignorat 3^e art., Jan Addinck en Dries Enserinck affirmat

4: Off niet waer, dat Producent, om dat Jan Wilmerinck deese olde quastie soo dreeff, eijndelick heeft gepresenteert twee kannen biers voor Jan Wilmerinck te bataelen, ende dat Jan Wilmerinck daermeede niet tevreden is geweest, maer meer heeft willen hebben?

Sweer Janssen ignorat quartum articulum, Jan Addinck affirmat ende seijt dat Gertr Hermanssen Camphijssen aen Jan Wilmerinck bier gepresenteert heeft maer weet niet, hoeveel. Dries Enserinck Affirmat ende verklaert dat Jan Wilmerinck geeijscht heeft een vaene bier, endat desen Producent twee kannen biers daerop gebaeden heeft, ende dat hij Deponent tegens Hillebrant Abbinck gesecht heeft, sij sullen geen questie hebben, kom ick salder eene kanne bier bij geven ende ghij ook een.

5. Ende dat Producent daerop uijt keucken alwaer sij gelach hielden ofte gedroncken op de caemer is gegaen, ende dat Jan Wilmerinck den Producent daerop is naegevolcht?

Jan Addinck, Sweer Janssen ende Dries Enserinck verklaren den inhoud vanden vijfdem articul soo doorgaens waer te sijn.

6. Hillebrant Abbinck alleen te vragen off niet Producent bij hem op de camer koomende, hem heeft versocht hij solde sijn gelach maecken.

Seggende, het schijnt niet dat ick daer met vreedem weesen kan

7. Off niet waer dat Getuijgens vrouw daerop afgaende, om naer het gelach te sien, Jan Wilmerinck oock bove sij gecomen, ende met Producent harde woorden gekregen heeft, oock soo, dat sij malkanderen nae 't lijf begonnen te tasten en slaen wilden?

8. Off niet waer, dat Getuijge haer gescheiden heeft, stootende Producent uijtter nijt op de caemer ende Jan Wilmerinck daer aff?

Hillebrant Abbinck secht op den 6^e . 7^e ende 8^e art. Jae, dat is waer

9. Dries Enserinck ende Sweer Janssen en neffens Hillebrant Abbinck te vrage of niet waer dat Getuijge Dries Enserinck daer over is aengecome uijt de keucken, ende Jan Wilmerinck, soo die weerdin vast hielt, genomen ende vast gehouden heeft alsoo hij weer op de camer wilde.

Ad novum articulum Dries Enserinck, Sweer Janssen ende Hillebrant Abbinck tuijgen den inholt soo waer ende waerachtig te sijn.

10. Off niet waer dat Gerrit Hoeverman sijnde de broeder van Jan Wilmerinck daer op is aengekomen ende de mede getuijge Hillebrant Abbinck gegrepen ende vast gehouden heeft, dat hij de deur van de caemer, waarop Producent inder, niet toe holden, ofte waeren loste?

11. Dat Hoeverman tegens Getuige Dries Enserinck gesecht heeft, laet mijn broer los, ofte laet hem los, ende nadat Dries Enserinck daerop Jan Wilmerinck heeft los Gelaeten?

Dries Enserinck, Sweer Janssen ende Hillebrant Abbinck affirmant Decimum et quoq undecimum articulum

12. En of niet waer dat Jan Wilmerinck aenstonts seer heevige ende met een toornigh gemoet achter Getuige Hillebrant Abbinck is heen gesprongen, ende op de caemer gelopen, daer Producent was, lopende den Producent soo op een banck ofte stoel sat op 't lijff ende omveer?

Ad. 12^e artlm. Dries Enserinck ende Hillebrant Abbinck ignorant.

Sweer Janssen zeijt dat Jan Wilmerinck den Producent sittende op decaemer op een stoel of bancke op het lijff was gevallen maer weet niet, dat Producent van de stoel ofte bancke gevallen is.

13. Off niet waer dat Getuijge Hillebrant Abbinck, daerop tegens Hoeverman seijde, sie soo, nu hebt ghij 't wel gemaect nu meucht gij sien, wat daer van komt, off soo die woorden gevallen sijn?

Ad. 13^e art.Im Verklaert Hillebrant Abbinck dat hij tegens Hoevermans geseijt heeft, siet daer nu Hoeverman, nu siet ghij 't watter gepasseert is, hoe wilter nu meede gaen!

Cæten ignorant.

14. Ende dat Getuije Hillebrandt Abbinck ende Hoeverman daer over op de Caemer comende Jan Wilmerinck op Producent hebben vinden liggen sonder gesien te hebben, dat Producent Jan Wilmerinck heeft gesteecken?

Hillebrant Abbinck affirmat 14^e art.Im. cæter ignorant

15. Dries Enserinck alleen te vraegen, off hem niet wel bewust, dat doen hij voor Jan Wilmerinck neffens Herman Wennekinck ende andere gecontschap hadde, ende van Zutphen koomende. Met gemelten Herman Wennekinck tot Warnsfeldt inde Roskam sij weesen drincken.

Dries Enserinck affitmat 15 e artlm.

16. En off niet waer dat daermaels Herman Wennekinck groot beswaar hadde, ende mismoedich waer, over sijn gedaenen eedt, claegende dat hij niet gedacht hadde, dat een eedt soo veel in hadde, ende dat hij wel om veel wilde datt hij ongesecht hadde gelaeten, dat Camphuijsen de woorden tegens hem gesproocken hadde? Ofte hoe dit selve andersints is gepasseert ofte de woorden gevallen.

Ignorat 16^e. artlm.

Waarmede de Deponenten dese hare depostien eijndigende, hebben de selve (naer voorgaende seer vlijtige praavisatie vande swaren straffe des meijneets) met solemnelen Godhede bekräftigt prout Juris, moris ac stijli: sonder Argelist

In oirkonde hebb ick Stadtholder ende Richter voelop gemelt dese onderteijckent ende mijn segel op't spateum gedrukt.

Actum binnen Zutphen den 25^e Martij 1682.

Godfr: Scheers

B) Ick Enno Matthias ten Broecke een almachtigt stadtholder ende Richter des Hoogedele Welgeboren ende gestrengen heeren Maurits Herman Ripperda Heren tot Vorden, Scholtus binnen ende buijten Zutphen doe kondt ende certificere mits deesen dat voor mij ende Gerichtsluiden Godfrid Scheers ende Gerhardt Goijcker inden gerichte erschienen sijn Joost ende Berent Haevelinck ter instantie van Gerrit Hermanssen Camphuijsen volgens relatie des geswoore wettelick ende voorhoofs gecitert om op naevolgende interrogatoria here beste konde weetenschap en waerheijtt onder Godhede ende boete des peonpennincks te verklaren.

1. Getuijgen ouderdoms?

Ad 1^e artlm. Joost Haevelinck secht 22a 23 jaeres olt te sijn. Berent Haevelinck vijftien a sestien jaeren.

2. Off niet waer dat Getuijgen in jongstes den winter omtrent off in het begin van de maent februarij op een sondagen avont sijn geweest ten huijse van Hillebrant Abbinck met dese producent wanneer eenen Herman Wennekinck daer oock is gecomen.

Affirmat 2. Artlm.

3. Off niet waer datt Getuijgen aldaer soo lange sijn geweest als dese Producent.

Joost secht op den 3^e art. soolange daer niet geweest te sijn, en dat hij met Herman Wennekinck te samen na huijs wars gegaen. Berent Affirmat.

4. Off hij oock gehoort hebben dat voorss Herman Wennekinck met Producent heeft gesproocken ofte woorden gewisselt over slaen ende quetsen van Johan Wilmerinck, ende dat Herman Wennekinck Producent gevraecht heeft hoe de saecke tusschen Producent ende gemelte Jan Wilmerinck afliep?

Ad. 4 artm. Seggen fat sijn daer van niet gehoort hebben.

5. Off getuijgen oock gehoort hebben, dat Producent opgelmte. Herman Wennekinck eenige verhael van een saecke tusschen hem ende Jan Wilmerinck voornoemt gedaen heeft, soo het mes niet gebroocken waer, dat hem de handt te swaer soude gevallen sijn?

Ad. 5^e. artm. Seggen daer niet gehoort te hebben.

6. Off niet waer dat Getuijgen aldaer gestadelick in praesentie ende hij Producent sijn geweest soodaenich dat dit verhael niet sonder haer kennische heeft komen geschieden te meer niet omdat getuijge Berent Haevelinck gedurige bij Producent heeft geseten?

Ad ulitimum refereren sich tot het gedeponeerde op de voorgaende articulen comende hier van niet pertinent seggen, also het soude hebben komen gebeuren, dat hij, buijten haer weeten iets hier van tegens een ander gesecht hadde.

Waermede de Deponenten deze hare depositien eijndigende, heeft Joost Haevelinck deselve (nae voorgaende vlijtige praavisatie vande swaaren straffe des meijneets met solemenelen ehede bevestigt ut moris ac stijli: sonder Argelist

Ende Berent Haevelinck heeft sijnde positie bij hantastinge in plaetse van eede behouden onder sulxe om redens van minderjaricheijt.

Ten waeren oirkonde hebbe ick Stadtholder en Richter wel op gemelte deese onderteijckent en mijn Segel opt spaticum gedrukt.

Actum den 28 Marij 1681.

En. M Broeck

Gesien en geexamineert de protocollaire dictatie voor des eed. Scholtegerichte op verscheide gerichtsdage tusschen Gerrit Welmers als volmachtige van Johan Wilmerinck ter eenre en Liersehart Harmen van Hummel als gevolmachtige van Gerrit Harmen Camphuijse *** ter ander zijde gevallen enz enz